

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14

The Students Caring and Support Operation System Management
in Streeranong School, the Secondary Educational Service Area Office 14

เอกชัย ภูผา

รศ.ดร.ไพบุณย์ แจ่มพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษา

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

paiboon.je@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 และเพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ของข้าราชการครูโรงเรียนสตรีระนอง จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา และตำแหน่ง โดยมีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าระดับ ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และครูผู้สอน โรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ปีการศึกษา 2559 รวมจำนวน 66 คน จากการใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) และจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่มีค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 1 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test ค่า F-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

(1) กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การส่งเสริมนักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งต่อ การคัดกรองนักเรียน และการป้องกันและแก้ไข ปัญหา ตามลำดับ (2) การเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 ของข้าราชการครูโรงเรียนสตรีระนอง จำแนกตามเพศ พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน (3) การเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 ของข้าราชการครูโรงเรียนสตรีระนอง

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้านพบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งเสริมนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (4) การเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 ของข้าราชการครูโรงเรียนสตรีระนอง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ ไม่แตกต่างกัน (5) การเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 ของข้าราชการครูโรงเรียนสตรีระนอง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการคัดกรองนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 (6) การเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 ของข้าราชการครูโรงเรียนสตรีระนอง จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ

การบริหารงาน, ระบบดูแลช่วยเหลือ, นักเรียน

Abstract

The purposes of the research were to study the Students Caring and Support Operation System Management in Streeranong School , the Secondary Educational Service Area Office14 and to compare the perceptions about the management in students caring and support operation system in Streeranong School, the Secondary Educational Service Area Office14 from teachers in Streeranong School divided by gender, age, working experience, educational level and position. The sample group used in this research, 66 teachers in Streeranong School, the Secondary Educational Service Area Office14, academic year 2016. The sample group were from the Sizing Samples of Krejcie and Morgan and

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

Simple random sampling . The research instrument was the questionnaire rating scales with the reliability of .94, The data were analyzed by using Percent, Mean, Standard Deviation, t – test and F – test and One – way ANOVA analysis of variance.

The result showed that 1) The samples provided the perception on the management in students caring and support operation system in Streeranong School, The Secondary Educational Service Area Office¹⁴ the overall in high level. When recognize in each aspect from the most to the least were student promoting, knowing individual students, student forwarding, student screening and problem preventing and solving. 2) The comparison the conceptions on the management in students caring and support operation system in Streeranong School, divided by gender. There was no difference. 3) The comparison the conceptions on the management in students caring and support operation system in Streeranong School, divided by age. There was no difference on student screening, preventing and problem solving and student forwarding but there were the differences on individual student knowing and student promoting at the statistically significant .05 level. 4) The comparison the conceptions on the management in students caring and support operation system in Streeranong School, dived by working experience There was no difference on knowing individual students, student screening, student promoting, problem preventing and solving and student forwarding. 5) The comparison the conceptions on the management in students caring and support operation system in Streeranong School, divided by educational level There was no difference on knowing individual students, student promoting, problem preventing and solving and student forwarding, but there was the difference on student screening at the statistically significant .05 level. 6) The comparison the conceptions on the management in students caring and support operation system in Streeranong School, divided by position on knowing individual students, student screening, student promoting, problem preventing and solving and student forwarding. There was no difference.

Keywords management, the caring and support operation system, students

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

บทนำ

การที่จะพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าได้นั้น สิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง คือ ประชากรต้องเป็นผู้มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ ตลอดจนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมอันดีงามและพัฒนาให้เป็นผู้มีศักยภาพที่จะเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศ จำเป็นต้องใช้ การศึกษาเข้าไปช่วยในการพัฒนาให้เกิดภูมิปัญญา เจตคติ และทักษะในการประกอบอาชีพ ดังนั้น กลุ่มคนที่ศึกษา คือ นักเรียน นักศึกษา จึงควรเป็นวัยที่ได้รับการเอาใจใส่เป็นอย่างดีสูง ดี เพื่อให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพในสังคม (สุเทพ พรหมรักษา, 2552, หน้า 1) มีคุณธรรมโดยเฉพาะการมี วินัย และให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาคน ให้มีคุณภาพ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน จึงจะสามารถช่วยสังคมให้กลับมาอยู่ร่วมกันอย่างสงบและมีความสุขได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554, หน้า 4) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนได้ร่วมมือกับกรมสุขภาพจิตกระทรวงสาธารณสุขกำหนดนโยบายแผนงานโดยใช้กระบวนการทางการศึกษามีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือนักเรียน นักศึกษาได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายอารมณ์สังคมและสติปัญญา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นงานที่สำคัญของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมพัฒนาและแก้ปัญหาให้แก่นักเรียน ซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนไทยในสังคมยุคใหม่ที่ต้องเผชิญปัญหาในชั้นวิกฤติ ทำให้เด็กและเยาวชนไม่สามารถปรับตัวและรู้เท่าทัน หลงใหลไปกับสิ่งมอมเมาไม่สนใจศึกษาเล่าเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 4.) จึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาและครูที่จะต้องดูแลช่วยเหลือต่อไปซึ่งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้น จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่ดีเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ทั้งผู้บริหาร ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาบุคลากรในโรงเรียน การบริหาร และวิธีการปฏิบัติต่อบุคคลในองค์กร ให้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายของเขาและควบคุมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายขององค์กร (Robbins, 1990, หน้า 356 อ้างถึงใน โสภิตา คล้ายหนองสรวง, 2558, หน้า 20) การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม เป็นการที่บุคคลในองค์กรหรือต่างองค์กรได้ร่วมกันเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมวางแผน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ในกระบวนการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายบรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษารวมทั้งปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันดำเนินงานตามกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ (1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) การคัดกรองนักเรียน (3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน (4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ (5) การส่งต่อ และ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

สามารถช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นบุคคลที่สามารถพัฒนาตนเองได้ และ การสร้างวินัยในตนเอง (กรมสุขภาพจิต , 2556, หน้า 20)

โรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษา โดยแบ่งการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบริหารงบประมาณ ฝ่ายบริหารบุคลากร และฝ่ายพัฒนานักเรียน ภาระหน้าที่หลักของทางโรงเรียน คือ การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุข ตามที่สังคมมุ่งหวัง มีแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น ห้องสืบค้นข้อมูลทางระบบอินเทอร์เน็ต ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ต่างๆ และจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถตามหลักสูตร ผู้เรียนร้อยละ 80 มีความสามารถ ฟัง พูด อ่านเขียน การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ ครู อาจารย์มีการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ผลิตสื่อ/ใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ โดยผ่านกระบวนการบริหารที่มีคุณภาพ และมีระบบประกันคุณภาพทางการศึกษา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสตรีระนองเป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์ประจำชั้นเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าว และการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครู อาจารย์ ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือบุคลากรภายนอก รวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริมจากโรงเรียนรวมทั้งมีวิธีการกิจกรรมและเครื่องมือต่างๆ ที่มีคุณภาพในการช่วยเหลือนักเรียน (แผนปฏิบัติการราชการ 2559 : 8-9) โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะทำงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้บุคลากรทั้งในและนอกโรงเรียนให้เป็นคณะทำงานที่ประสานความร่วมมือกัน จัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการแก่ครู บุคลากร และผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและ โดยมีคณะกรรมการฝ่ายบริหารและอำนวยการคอยกำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (สนาม ทับทิมใส, 2548, หน้า อ้างถึงใน ประยุกต์ศักดิ์ บัวดี, 2552 หน้า 17)

โรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 เป็นสถานศึกษาที่มีภารกิจรับผิดชอบในการจัดการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐาน คือระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 2,000 คน นักเรียนแต่ละคนมีที่มาแตกต่างกัน จากการศึกษาสภาพปัญหาของนักเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเพื่อใช้ในการประเมินผลนักเรียนและผลสรุปได้ว่า นักเรียนบางส่วนไม่ปฏิบัติ ตนอยู่ในวินัยตามที่โรงเรียนกำหนด ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบกันในวงกว้างและก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาด้านการปรับตัว และปัญหาด้านความประพฤติ เป็นต้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นข้าราชการครูโรงเรียนสตรีระนอง มีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินการดูแล และช่วยเหลือนักเรียน มีความสนใจ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนา วางแผน ปรับปรุงระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ของข้าราชการครูโรงเรียนสตรีระนองจำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา และตำแหน่ง

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา
การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ตาม กรอบแนวคิดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไข ปัญหา และการส่งต่อ
2. ขอบเขตด้านประชากร
 - 2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 110 คน
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าระดับ ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และครูผู้สอน โรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ปีการศึกษา 2559 กลุ่มตัวอย่างใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 66 คน จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามระดับของนักเรียนและสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย
 - 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา และตำแหน่ง

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ แนวทางในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ใน 5 ด้าน ดังนี้ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแบบพรรณนา (Descriptive qualitative research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method)

2. ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็นขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3 หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.4 ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือ

2.5 วิเคราะห์ผลการทดลอง สรุปผล และอภิปรายผล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีระนอง เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง

3.3 นำแบบสอบถามทุกฉบับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์

3.4 ทำการวิเคราะห์ แล้วนำผลการวิเคราะห์ไปแปลผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย

3.5 เสนอผลการให้คะแนนแบบสอบถามและการแปลความหมายของคะแนนที่กำหนดไว้ คือ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา และตำแหน่ง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ คำนวณเป็นร้อยละ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย(Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ที่มีเพศต่างกันโดยสถิติทดสอบ (t – test)

4.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ที่มีอายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา และตำแหน่งต่างกันโดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 66 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 72.7 ด้านอายุผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.4 ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่น้อยกว่า 10 ปี ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 60.6 ด้านระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 77.3 ด้านตำแหน่งส่วนใหญ่ เป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 42.4

2. การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้คือ การส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 3.96$) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.91$) การส่งต่อ ($\bar{X} = 3.91$) การคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 3.88$) และการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 3.85$) ตามลำดับ ดังตารางต่อไปนี้

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.91	.455	มาก	2
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	3.88	.514	มาก	3
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	3.96	.411	มาก	1
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.85	.465	มาก	4
5. ด้านการส่งต่อ	3.91	.483	มาก	2
รวม	3.90	.365	มาก	

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนสตรีระนอง ที่มีต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามเพศ พบว่า โดย

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ภาพรวมบุคลากรเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนองไม่แตกต่างกัน ดังตารางต่อไปนี้

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	เพศ	\bar{X}	S.D.	t	df	p-value
ภาพรวม	ชาย	3.79	.445	-1.59	64	.115
	หญิง	3.95	.324			

4. การเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้านพบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งเสริมนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางต่อไปนี้

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	1.711	3	.570	3.012	.037*
	ภายในกลุ่ม	11.743	62	.189		
	รวม	13.455	65			
ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.465	3	.488	1.924	.135
	ภายในกลุ่ม	15.740	62	.254		
	รวม	17.205	65			
ด้านการส่งเสริมนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.403	3	.468	3.022	.036**
	ภายในกลุ่ม	9.598	62	.155		
	รวม	11.001	65			
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	.343	3	.114	.518	.671
	ภายในกลุ่ม	13.682	62	.221		
	รวม	14.025	65			
ด้านการส่งต่อ	ระหว่างกลุ่ม	.226	3	.075	.314	.815
	ภายในกลุ่ม	14.908	62	.240		
	รวม	15.135	65			
	ระหว่างกลุ่ม	.792	3	.264	2.086	.111

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
รวม	ภายในกลุ่ม	7.848	62	.127		
	รวม	8.640	65			

5. การเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. การเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการคัดกรองนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ .05

7. การเปรียบเทียบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษากิจการการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนองระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและอภิปรายผลจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การศึกษากิจการการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อ และด้านการคัดกรองนักเรียน ส่วนด้านที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา แต่ก็ยังมีการปฏิบัติในระดับมาก จากการศึกษาดังกล่าวอาจเป็นเพราะว่า บุคลากรของโรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 มีความเห็นตรงกันในด้านความสำคัญของกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

โดยครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรในการปฏิบัติงานมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การป้องกันและ แก้ไขปัญหานักเรียน การส่งต่อนักเรียน ตามแนวทางของสถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต (กรมสุขภาพจิต, 2555) สอดคล้องกับการศึกษาของ สุเทพ พรหมรักษา (2552) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือของพนักงานครูเทศบาล ในโรงเรียนสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือของพนักงานครูเทศบาล ในโรงเรียนสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของณปภัช รุ่งโรจน์ (2553) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อทราบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามสถานภาพพบว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือของโรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้านพบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา และด้านการส่งต่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนสตรีระนองที่มีสถานภาพต่างชัดเจน ได้แก่ ด้านอายุ ประสบการณ์ และระดับการศึกษา ในการทำงานมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือของนักเรียนแตกต่างกันอย่างชัดเจน กันสอดคล้องกับการวิจัยของมนัส ชาวไชยมหา (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือของนักเรียน โรงเรียนประจำเฉพาะความพิการ ประเภทความบกพร่องทางการได้ยิน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือของนักเรียนโดยศึกษาจากผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนประจำเฉพาะความพิการ ซึ่งผลปรากฏว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนประจำเฉพาะความพิการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือของนักเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นริทธิ์ ไกรเทพ (2556) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือของนักเรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ซึ่งผลปรากฏว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากร โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของครูในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ว่ามีบทบาทหน้าที่อย่างไรในขอบเขตเพียงใด เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. โรงเรียนสตรีระนอง ควรมีการประชุมปรึกษาหารือให้กำหนดแผนงานนโยบาย การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน ทราบถึงข้อดี ข้อเสียในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ชัดเจน

3. ผู้บริหารควรมีการระดม ชักชวน ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน ท้องถิ่นใกล้เคียง เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุน ส่งเสริม กิจกรรมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน เช่นการเยี่ยมบ้าน การประชุมผู้ปกครอง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีส่วนในการสนับสนุนการพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14

3. ควรกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างครอบคลุมไปถึงบุคลากรสายสนับสนุนการสอนทุกคนในโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (2556). **คู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์**. กรุงเทพฯ: กรมสุขภาพจิต.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). **แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

- จรัญ จิตรตระกูลชัย. (2555). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองบัว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- นริทธิ์ ไกรเทพ. (2556). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนขยายโอกาส ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ กาญจนบุรี.
- บุญทรัพย์ นามเกษม. (2557). การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนของขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1-7. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ประภูศักดิ์ บัวดีบ. (2552). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนภูซางวิทยาคม อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- โรงเรียนสตรีระนอง. (2559). แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2559. กลุ่มนโยบายและแผนงานโรงเรียนสตรีระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 : ระนอง.
- ไศภิตา คล้ายหนองสรวง. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3)
- สุเทพ พรหมรักษา. (2552). สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของพนักงานครูเทศบาลในโรงเรียนสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.